

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo

BOHDAŠÍNSKÉ OBEČNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz ; obec.bohdasin@dobruska.net

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,

Josef Černý, Ing. Jaromír Štěpán

stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská

1/2020

Březen

Astronomické jaro začalo 20. 3. 2020.

Konečně zase přišlo jaro, hodně z nás se na něj těšilo, i když zima tentokrát nebyla tak strašná.

Jaro je pro mnohé z nás práce na zahrádce. Nejdříve uklidit listí, prořezat stromy a keře, připravit záhonky a hurá zaset. Je zbytečné platit za chemickou zeleninu, když si ji můžeme vypěstovat sami! Práce na zahrádce je pro někoho i zábava. Určitě už někteří mají doma naseté papriky a rajčata,..... Jaro letos přišlo brzy, bledule a sněženky se objevily už prvního března a teď už pomalu všechno pučí. Snad už to nezmrzne.

Jaro není jen zahrádka, ale sluníčko začíná pěkně hřát a letos brzy vyleze i Medvědí česnek. Roste jen vzácně a musí se hledat, ale je to výborný životabudič. Stačí nakrájet na chleba s máslem. Ale určitě každý z Vás ví, jak posílit imunitu v této době.

**Na jaře slunce hřeje,
zahradník se hnedle směje.
Všechno se zelená a pučí,
je to dobré pro naše oči.
Jaro, kytky, zahrádka,
to je prostě pohádka.**

A co se u nás událo od poslední?

11. ledna tříkrálová sbírka

22. února masopustní průvod a večer zábava

9. března veřejné zasedání

V Bohdašíně se stále něco děje. A to je dobře.

Informace z obecního úřadu

V pondělí 9. 3. 2020 se konalo veřejné zasedání obecního zastupitelstva za účasti 7 zastupitelů a 12 občanů obce.

Schváleno bylo hospodaření obce k 31. 12. 2019, účetní závěrka a závěrečný účet obce za rok 2019 a to bez výhrad. Dále byl schválen schodkový rozpočet obce na rok 2020 ve výši 5.400.000,-Kč, střednědobý výhled rozpočtu na roky 2021 a 2022. Zastupitelstvo schválilo poskytnutí dotace na nákup knih a dotaci pro ZŠ Dobřany a poskytnutí daru na provoz pojízdné prodejny. Dále bylo schváleno uzavření smlouvy na instalaci zvonu v kostele v Rokoli, navýšení pokladního limitu a kácení dřevin ohrožující nemovitosti ve Vanovce. Taktéž byl vysloven souhlas s uzavřením dohody o provedení práce se zastupiteli. Paní Matějčková – vedení knihovny a obecní kroniky a pan Hromádka – údržba zeleně.

Hospodaření obce k 31.12.2019

Příjmy v tis.Kč	Rozpočet 2019	Skut. k 31.12.2019	%
Daně celkem	2 924	3 189	109
Místní a správní poplatky	65	66	101
Dotace ze SR na volby	29	29	100
Dotace ze SR na státní správu	65	65	100
Dotace ze SR na provoz JSDH	20	20	100
Dotace ze SR – zateplení školy a vybavení JSDH	672	672	100
Dotace od obcí na provoz JSDH	7	7	100
Bytové hospodářství (pronájmy)	144	137	95
Činnost místní správy (pronájmy, prodeje)	36	95	263
Komunikace (dotace od Škoda Auto)		100	
Sbírkový účet		37	
Ostatní příjmy	1	0	
CELKEM	3 963	4 417	111

Výdaje v tis. Kč	Rozpočet 2019	Skut. k 31.12.2019	%
Nájemné obchod	450	12	3
Komunikace	320	21	7
Vodní nádrže	100	38	38
Školy a školky	4	4	100
Pořízení zvonu do kostela v Rokoli	200	159	80
Kultura, děti, mládež	100	75	75
Bytové hospodářství (opravy, investice)	700	672	96
Veřejné osvětlení	110	38	35
Odpady	140	121	86
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	200	151	75
Požární ochrana včetně dotací	427	391	92
Zastupitelstvo	350	349	100
Volby	29	21	72
Činnost místní správy včetně ostatních výdajů	536	358	67
Příspěvky DSO a rozpočtová rezerva	297	13	4
CELKEM	3 963	2 423	61

Schválený rozpočet obce na rok 2020

Jak jsem již předdeslal, zastupitelstvo schválilo schodkový rozpočet ve výši 5.400.000,-Kč. Schodek bude hrazen z přebytku hospodaření minulých let.

Výdaje v tis. Kč	Rozpočet 2020	
Nájemné obchod	20	
Komunikace	650	
Pitná voda	1 500	
Vodní nádrže	20	
Školy a školky	4	
Pořízení, zachování a obnova hodnot míst. kult. památek Zvon a obnova věže kostela v Rokoli	750	
Kultura, děti, mládež	90	
Bytové hospodářství (opravy, investice)	50	
Veřejné osvětlení	60	
Údržba nebytových budov	50	
Odpady	160	
Péče o veřejnou zeleň a vzhled obce	150	
Požární ochrana - včetně dotací	750	
Zastupitelstvo	365	
Činnost místní správy	685	
Ostatní činnosti a Příspěvky DSO	25	
Ostatní výdaje	71	
CELKEM	5 400	

K některým položkám rozpočtu.

Nájemné-obchod - jelikož se nepodařilo zajistit provozovatele místního obchodu a do obce jezdí pojízdná prodejna, zastupitelstvo se dohodlo na dalším využití budovy prodejny. V letošní roce bude zadána studie a případně též i projekt na úpravu budovy s možností umístění Obecního úřadu a knihovny.

Pitná voda – v rozpočtu je počítáno se zadáním projektových prací na vodovod v Bohdašíně a Vanovce. K dnešnímu dni má obec podepsané smlouvy na projekty vodovodů v Bohdašíně i Vanovce a zároveň zažádáno o dotace na projektovou dokumentaci v částce 515.000,-Kč. Projektové práce na vodovodech budou započaty i v případě neposkytnutí dotace. Pravděpodobně na podzim bude prováděna příprava dokumentace k jednotlivým přípojkám, o této činnosti budete včas informováni.

Pořízení zvonu a obnova věže kostela v Rokoli – Obec již v loňském roce zadala výrobu zvonu a zaplatila zálohu, v letošním roce nás čeká doplatit zvon a jeho montáž včetně zvonové stolice a úprava věže kostela. Na darech bylo doposud poskytnuto na sbírkový účet cca. 245 tisíc Kč. Bohužel přišla tato složitá doba, takže uvidíme, jak se sbírka bude vyvíjet. Přesto však musím nerad konstatovat, že se občané Bohdašína do sbírky nikterak prozatím nezapojili.

Požární ochrana – obec má schválenou dotaci z GRH HZS na nákup nového dopravního automobilu v částce 450 tis. Kč. O další dotaci bude letos žádat z Královéhradeckého kraje.

Koronavirus – Nouzový stav

Nechci Vás zahlcovat dalšími informacemi případně poučeními, jak se v této těžké době chovat. Dovolte mi však jen několik připomínek a hlavně poděkování.

Ohledně roušek se můžete obrátit ať již na obec nebo Bohdašínské ženy, které se bezprostředně vrhly na jejich výrobu. Nechci jmenovat, abych na někoho nezapomněl, avšak všechny zaslouží upřímné poděkování.

Ohledně dezinfekce - Jednotka SDH Vám doručila určité množství dezinfekce a další bude následovat. Bohužel obci byla doručena pouze část objednaného množství a momentálně nevím, kdy bude doručeno další, takže zkuste zatím vydržet i s tímto malým množstvím.

Na závěr mi dovoluje ještě jednou poděkovat všem, kteří v této nelehké době nemyslí jenom na svoje potřeby a pomáhají ostatním dle svých možností. A Vám všem popřál především projít touto dobou bez zdravotní újmy.

Napsal: Starosta obce

11. ledna proběhl již 19. ročník Tříkrálové sbírky. V Bohdašíně se vybralo 7.799,- Kč. Jen pro porovnání, loni se vybralo 7.111,- Kč. Všem kdo přispěli, patří velké poděkování a též malým koledníkům, že pro dobrou věc obcházelí vaše obydlí v nepříznivém počasí.

22. února se po obědě sešlo rekordních 31 masek u hasičárny. Průvod šel nejprve k obecnímu úřadu k panu starostovi pro souhlas, že může projít vesnicí. Bylo několik zastavení po vesnici. Obyvatelé byli štědrí a vítali masky s radostí. Někdo dal lahvinku, jiný peníze a někdo masky pohostil.....Večer byla zábava s živou hudbou. Dle mého názoru hrála moc pěkně. Na zábavu přišlo 60 platících lidí. Během večera se prodávaly lístky do tomboly, která byla letos velice bohatá. Díky moc Katce Grimové za přípravu a všem občanům a sponzorům za dary. Po půlnoci bylo rozloučení s Basou bohdašínskou a spálení jejího těla u hasičské nádrže. Zábava trvala do ranních hodin. Byla to zase jednou povedená akce. ☺

Napsala: Jana Petru

Basa Bohdašínská

Vážení smuteční hosté, zarmoucení pozůstalí. Leží před námi na márách nebožka Basa Bohdašínská. Žila pomyslný jeden rok. Rok, za který toho stihla napáchat velmi mnoho. Činy často úsměvné, pošetilé, jindy prostě lidské. A občas naší Base připisujeme události mezi nebem a zemí.

Jako třeba, když Base vyhořel hasičský notebook. Kdo za to jen mohl? Kapka vody, či rozlité pivo? Naštěstí Basa nepřišla o data a fotografie, bohužel notebook se nepodařilo opravit, a tak jsme base zakoupili nový. Doufejme, že bude pracovat spolehlivě.

Obdobně záhadné bylo, když base začala kapat voda stropem na hlavu. To se tak říká, ale tady fakt tekla proudem. Kdo jen roztrhl tu trubku ve zdi? Nikdo neví, nebožka tušila. Nájemníkům ztrpčoval život vězeňský režim hygieny. Než být zcela bez vody, raději se domluvili na čase, kdy bude Base znovu a znovu stropem prosakovat voda. Tak solidární zesnulá byla. Vzniklou situaci vyřešilo nové vodovodní vedení mimo zdi.

Můžeme si také pokládat otázku, kdo vnuknul ovečkám myšlenku opustit ohrádku? Tehdy měla Basa štěstí a ovečky zůstaly doma. Tráva na svobodě prostě chutná líp.

Nevyzpytatelný je i vítr. Stačilo fouknout do kupky prachu, aby průvan zanesl Base kamínek do oka. To měla zase smůlu. Byla z toho tři dny v pracovní neschopnosti.

Událostí mezi nebem a zemí je i požár kůlničky na dřevo. Není jasné, proč hořet začalo, hasiči se seběhli jako vředy. Přiběhla i Basa ochotná pomáhat. Zhodnotila situaci a pronesla: „Jo, to hoří tady.“ A odešla dospat domů. I taková byla naše milovaná zesnulá.

To však nebylo po prvé, co se běželo hasit. To když base doutnal kompost, sousedi neváhali pomoci bližnímu svému. Ani nevadilo, že to již bylo počtvrté. Basa se už jistě poučila.

Naše zesnulá měla též mnoho motoristických zážitků. Jako když se chtěla předvést a vyjela s OT-64. S obrněným transportérem upraveným pro hasičské práce. Bohužel se Base vymstila údržba. Na podruhé motor nenaskočil, a tak mnohatunový kolos roztlačoval dav lidí.

Údržba automobilu opravdu nebyla její silnou stránkou. Dlouho nebožka ignorovala svítící kontrolku dobíjení baterie. Pomyslné ucho se utrhl ve chvíli, kdy se vracela z hokeje domů. Naštěstí auto kleklo uprostřed vsi. Base nezbývalo nic jiného, než popadnout těžký batoh s výstrojí a dojít domů pěšky.

Mezi další nezmary patří i to, jak nacouvala do plotu. Chudák plot to odnesl počtvrté. Omluvou muže být únava po odpolední šichtě. Base to přišlo velmi líto, a tak se okamžitě doznamenala v sms zprávě. Svoji vinu ještě stvrdila dopisem ke dveřím majitele plotu.

Couvání autem Base nevyšlo ještě jednou. Vymluvila se na špinavé zadní okno, úzkou silnici a silný motor. Nakonec pronesla: „Ten příkop chtěl stejně vyčistit.“

Ani jízda na motokole nebyla lepší. V tomto případě za bourání nemohli ani tak schopnosti, jako olej na vozovce. Ke smůle basy byl poničen i zapůjčený motorkářský oblek.

Trable provázely nebožku i na cestě na dovolenou. Aby nezabloudila, pořídila si navigaci. Netušila však, že se spletla v nastavení a dojela mezi pole neznámo kde.

Naše drahá zde ležící, si také uměla vyhodit z kopýtka. Nechávala se odvézt autem na zábavy. Domů ale vyrazila po svých. K opuštění kamarádů nedošlo z vlastní vůle, nýbrž vlivem alkoholu. Nestalo se tak jednou, dokonce čtyřikrát. Výšlap z Janova nebyl tak náročný, jako cesta z Dobřan, Dobrušky či Opočna.

Alkoholové opojení se Base zalíbilo. Když vyjela na výlet s partou trapičů malých kubatur, přehnala to s občerstvením v kempu natolik, až nebyla schopna rozepnout zip stanu. Ustlala si proto před vchodem na holé zemi. Chladno však naší base nebylo, protože příkrývku přes její záda přehodili kamarádi.

Pod vlivem alkoholu taky přeceňovala svoje síly. Cestu z Janovských oslav se rozhodla dojít pěšky. Basu zradily nohy, a tak si sedla na kraj silnice, s tím, že už to dál nejde. Zážitek byl natolik intenzivní, že si basa zakoupila elektrickou koloběžku.

Ani nešikovnost Basu neminula. O bohdašínské proudnici přecházela lávku, zvrtla se jí noha a nešťastně dopadla na hrudník. Nutno dodat, hned bolest kvůli alkoholu necítila. Další den ráno však rentgen zjistil polámaná žebra.

Povolení či vyhláška naší nešťastnici těžkou hlavu nedělala. Strom přece nepokácí nějaký papír. Vzala pilu a bylo hotovo. Radost z ušlechtění zahrady mírně pokazilo pokárání od starosty obce.

Na nebožku bylo spolehnutí. Přihlásila se na sloužení při zábavě za výčepem. Nevyzvedla si však klíče od hasičárny a proto zde přespala, aby nenechala věci bez dozoru.

Jednou bylo také po Base vyhlášeno vesnické pátrání. Nezvěstnou se stala po sousedském posezení, když místo domů šla přespat ke kamarádům. Pátrání vyhlásil starostlivý otec Basy, když brzo ráno objevil prázdnou postel. Obvolával známé hledaje Basu, všude kde jen mohl, holt pupeční šňůra je někdy dlouhá.

Další čin Basy mohl být jen vtípem nebo chtěla vyjádřit svůj politický postoj. Požární jednotka obdržela hasičské vybavení za podpory dotací. Na základě předpisu musí být vyvěšena cedulka. Basa zmíněnou cedulku odvrátila a strhla. Kompromis přineslo vyvěšení ze zadní strany vrat hasičárny. Co oko nevidí, to srce nebolí.

Naše zesnulá se také stala obětí šprýmu. K jubilejním narozeninám byla obdarována starým kozlem. Smysl pro humor basu tehdy neopustil. Kozla s úsměvem přijala a venčila jako pejska na procházkách.

Basa netropila minulý rok jenom trampoty. Byla úspěšná, dokázala zdárně dokončit řidičské oprávnění. Pravda, asi jí to stálo dost peněz, když závěrečné jízdy opakovala několikrát.

Neměli bychom zapomenout, co pro nás nebožka vykonala. Celý minulý rok se aktivně zapojovala do občanského života. Pomohla vyměnit okna v bývalé škole. Podílela se na zasklívání terasy klubovny. Dále neváhala pomoci při rekonstrukci výpustě požární nádrže u Ždárků. Pro naše nejmenší zorganizovala strašidelnou stezku odvahy s nocováním ve stanech. Dětem se to náramně líbilo. Ve Vánočním čase se postarala o společný zážitek. Rozsvítila čerstvě zasazený jehličnan. Příjemnou atmosféru trochu kazil fakt, že bylo namícháno málo punče. Zpívání koled však udrželo náladu, příště si to jistě užijeme znovu.

Dost bylo oplakávání staré Basy Bohdašínské. Rozlučme se s nebožkou důstojně a pojdme přivítat Basu novou.

Napsali: Mariana Hůlková a Marek Hůlka

V Bohdašíně před 50-ti lety

Rok 1970

Opět končí údobí dnů a měsíců jednoho roku a opět se otvírá kronika nepopsaných stránek, aby zde bylo napsáno to, co obec neb lépe řečeno občané naší vesnice doprovázelo za uplynulý rok. A přece při tomto napsání těch několika stránek se musí kronikář zamyslet, aby správně a neskrytě vyhodnotil kolik zajímavých i prostých případů pro časy budoucí, které nás každoročně doprovází. A musí si říci, že letošní rok 1970 se značně uklidnilo smýšlení jednotlivých občanů až na nepatrné výjimky.

Právě letošní rok je cítit kus mimořádného uspokojení nad dobrou a užitečnou prací, možno říci úspěšně vykonanou pro každého, kdo

pochtivě přiložil ruku k dílu. Není to málo, co bylo za letošní rok vykonáno v JZD pro dobro svých členů a našich spoluobčanů, co můžeme na konci roku bilancovat. Jasně možno říci, že krok za krokem překonáváme tu tíživou situaci posledních dvou roků a k tomu ještě několik těch let předcházejících.

Projevilo se to nejen v lepším fungování státních orgánů, ale i v procesu konsolidace našeho národního hospodářství tak i v našem JZD. To jsou prokazatelná pozitiva, za nimiž stojí obětavá a namáhavá práce našich členů družstva neboť co se vykonalo za tento rok, mnohým se zdálo nemyslitelné a bylo by nasnadě, aby naše JZD nepodlehlo sebeuspokojení a plně se soustředilo na překonávání slabin, neboť problémy, které je ještě čekají, nejsou malé. Každý člověk musí posoudit, že nelze je překonat za jediný den.

Stojí před námi nový rok. Mnohý z nás si řekne a nebo si klade otázku jaký bude. Vzpomínám si výroků našeho presidenta při novoročním projevu, kdy mimo jiné řekl: „ 25 let od okupace nikdy nesmíme zapomenout léta, kdy přinesli nám svobodu od německých okupantů naši sovětští přátelé, kteří položili to nejdražší, kolik životů pro svoji i naši samostatnost a proto je nutno pěstovat dobré vztahy spoluobčanů. Jen tak si vytvoříme šťastný domov.“ Proto musíme být pamětliví těchto slov našeho vůdce a představitele a dle toho se řídit.

Jen tu a tam je ještě slyšet někde nějaké ty směšné zprávy, těch několik jedinců, kteří doufají ještě něco nemožného a neuvažují, k jakým koncům bychom se dle jejich zpráv dopravovali.

Zemědělství

V pondělí 26. Ledna začali družstevníci bourat chalupu čp. 58 patřící dříve Josefu Světlíkovi bydlícímu nyní v čp. 20, kteroužto převzal po svém bratrovi, který se v roce 1945 odstěhoval do pohraniční obce Velké Vlčkovice u Dvora Králové. Nyní to byl majetek JZD a chalupa byla již značně sešlá. Jinak družstevníci- hlavně traktoristé- dělají v lese „Záboří“ neboť pro tento rok je 160 m³ na dodávku.

16. února začali kopat ještě jednu studnu pro kravín v Bohdašíně ježto voda nestačuje z dřívější studny, která je na louce asi 10 m od potoka u čp. 2. Tato nová studna se kope na louce na kraji pod lesem patřící dříve k čp. 4.

Ku 20. dubnu trochu na sušších místech bylo možno vyjet s traktory na přípravu půdy k setí jařin. První ječmen se sel 24. dubna v Zákraví a od té doby zase je pauza pro stálé přehánky se sněžením. Poslední duben a první květen se vyznamenaly silným sněžením, tím práce se protahují od 3. do 10. května, mohli družstevníci úspěšně set jařiny a poškozené ozimy následkem dlouho ležícího sněhu a neumrzlé půdy vyspravit. Ve druhém týdnu počasí je poměrně vlhké a není možno sít. Práce přes nepřízeň letošního roku abnormálně prodlouženou zimní pohodou – či lépe řečeno dlouho trvající zimou se skončily se značným zpožděním.

Vlivem vlhkého počasí narostlo poměrně dosti píce a tak v týdnu 12. až 18. června začali družstevníci silážovat v Bohdašíně a jednocení řepy ukončili do 15. června.

V Bydle se meliorují pozemky – hlavně louky – a to bývalých majitelů bratří Lepšových a pak pod Kopáčkovými a Maršíkovými.

V Ohnišově JZD senázuje píci do věží a též pilně se dodělává silážní jáma v Bohdašíně, která pojme asi 75 vagonů píce. Též se suší, ježto za těch 14 dnů červnových narostlo veliké množství zelené píce. Druhá polovina měsíce června se vyznačuje ustálenějším počasím a tak se pilně suší. Rovněž tak i červenec je poměrně sušší, takže otavy téměř vůbec nerostou, zvláště to co je později sečeno, neboť to hodně vysychá.

3. července bylo dostaveno závlahové zařízení na pastvině v Bohdašíně zhotovené na potoce pod Hartmanovými čp.2 v lese vymýcením a upravením o rozloze asi 0,5 ha. Velice se osvědčuje pro pastvinu na této farmě, kde tráva lépe obrůstá a můžou se plemenné dojnice pravidelně pouštět na pastvu.

Ku konci července začalo sekání ozimého ječmene a pro poměrně nepříznivé počasí se žně protáhly až do září, kdy poslední oves posekaly kombajny 14. září. Též i podzimní práce pro setí jsou teprve v plném proudu. Vlivem suššího léta se v potocích udržuje vodní tok ani ne ve třetinovém normálu.

Podzimní práce s dobýváním brambor a řepy proběhly dosti dobře, ač od poloviny září deště trochu sklizeň zdržely a vše se opozdilo asi o 14 dnů.

Vcelku nutno přiznat, že letošní rok nebyl pro zemědělství příliš příznivý, studené a mokré jaro, léto bylo také chladné a zamračené, jen několik málo dnů bylo teplých a slunných a tak zemědělci museli napnout všechny síly, aby úkoly, které se týkaly prací na polích a lukách včas zdolali.

Mimo to stavební četa za pomoci brigádníků budovala základy pro vepřín na 1500 kusů v Ohnišově a to hlavně odpadové kanály na kejdu a úpravu terénu pro nadzemní část vepřína, která bude z panelů.

Dále pak budování salaše v Zákraví pro mladý dobytek místo původně zamýšlené stavby kravína, opět nadzemní část byla postavena z panelů. Nově byl zbudován též teletník u kravína na farmě Bohdašín, který byl ku konci roku plně obsazen mladým skotem. Rozbor hospodaření JZD byl přednesen na výroční členské schůzi dne 16. 2.1971. Co se týká sklizně obilovin a okopanin byl vcelku slabší oproti roku minulému kromě řepy krmné (zvýšení o 150 q z ha) a hrachu o 5 q z 1 ha. Rozbor hospodaření JZD Ohnišov za rok 1970 (zkráceno)

Živočišná výroba

Průměrná dojivost krav dle stájí v litrech

Bohdašín - 3 525, Ohnišov 94 – 3 067, Ohnišov 174 – 2 061, Jakubský -2 401, Rousek – 3 035, Kráčmar – 2 996, Hrudík – 2 558

Přírůstky v kg/den

Telata Nukamel – 1,22, telata Grulichová – 0,609, salaš Ohnišov -0,651, pastvina Grulich – 0,210, pastvina Beneš – 0,533, pastvina Poláček – 0,503, výkrm býků Krám – 0,765, jalovice Mňuk – 0,542, telata Černá Bohdašín – 0,703, telata kravín Bohdašín – 0,461, jalovice Skučková – 0,564, jalovice Příbylová – 0,473, býci Kárníková Bohdašín 0,889, prasata čp.2 Ohnišov – 0,673, prasata čp. 92 Ohnišov – 0,704

Tržby ŽV za zvířata 4 614 841 Kčs, za živočišné výrobky 2 738 805 Kčs.

Hlavní náklady a rozdělení peněžních příjmů (v tis. Kč)

výdaje		příjmy	
náklady RV	1 205	tržby z RV	2 765
náklady ŽV	1 905	tržby ŽV	7 354
poh. hmoty a mazadla	375	přidr. a lesní výroba	159
stavební materiál	1 088	za práce a služby	632
náhradní díly a ost. mat.	500	aktivace investic	1 672
všeobecné náklady	1 797	ost.tržby a dotace	242
mzdy	3 477	ost. Příjmy	411
ost. výdaje a rozd. fondů	2 888		
celkem	13 235		13 235

Mezi občany zdejší obce v zimních měsících se projevuje zájem o domácí práce a tak Kovodružstvo Náchod – závod Nový Hrádek dává některým občanům práci domů při sestavování různých hraček, barvení či lépe stříkání barvami různé díly těchto hraček. Někteří členové družstva dělají zimní brigádu přímo v závodech jak na Novém Hrádku, tak i na Dolech. Rovněž tak i Velodružstvo Nový Hrádek dává některým občanům práci domů – příkladně k sestavování zadních blinkrů k autům a podobné věci.

Obchod Jednota stále není zásobena spotřebním zbožím a tak se zdá, že přednostně jsou zásobeny obchody ve městech než na vesnici. To vypadá, že snad občané ve městech mají lepší žaludky, nevím, kdy snad to vše se pochopí, že jsou všichni občané stejní nebo snad je vtom přec nějaký rozdíl? Či snad záleží na zaměstnancích Jednoty? Či nemáme snad ve skladech dostatek spotřebního zboží denní potřeby?

Zde zaznamenávám zajímavou zprávu z časopisu Pochodeň ze dne 6. 4. 1970 o stavu oběživa naší republiky. Podle sdělení st. banky ČSL. Se v prosinci roku 1969 snížilo množství oběživa o 1 365

mil. Kč. Stav bankovek a mincí v oběhu ku dni 31. 12. 1969 činil 17 308 mil. Kčs. Zvýšení oběživa za rok 1969 dosahuje částky 1 092 mil. Kč, což je o 2 047 mil. Kč méně než v roce 1968 a o 898 mil. Kč méně než v průměru posledních tří let.(ČTK)

Hasiči

Požárníci v Bohdašíně opět letos brigádnicky urychleně vyzdívali zdivo pro hasičskou zbrojnici. Ku konci června chybí dávat vrch. Ovšem schází jim traverzy a ještě nějaký materiál, který se musí shánět.

Dále se požárníci z Bohdašína podíleli na hašení požáru v Bystrém v plné akci s motostříkačkou.

Sčítání obyvatel

Hlavním úkolem národních výborů letošního roku bylo sčítání obyvatel, domů s popisnými čísly a některých bytových zařízení. Usnesením rady MNV byl jsem ustanoven sčítacím komisařem já – Novotný Dobroslav čp. 5 a jako náhradník Jaroslav Dyntar čp. 64. Nejprve byla provedena revize domovních čísel, sestavení sčítacích obvodů, která musela být hotova v květnu – 95 domů s popisnými čísly v Bohdašíně včetně Vanovky, Bydla, Rokole a Dolů. Od listopadu do 1. prosince započalo se sčítání a rozhodný den pro zápis do sčítacího archu byla půlnoc z 30. listopadu na 1. prosinec 1970.

Celkový výsledek sčítání byl tento:

Celkem 101 rodin, mužů 141, žen 142, celkem 283 osob.

Osoby narozené v letech 1968 až 1970 – 11, 1965 až 1967 – 15, 1955 až 1964 – 29, 1953 až 1954 - 9,

1936 až 1952 – 71, 1911 až 1935 – 78, 1910 a dříve 70.

Osoby ekonomicky činné: muži 85, ženy 74, celkem 159 z toho v zemědělství 79.

Pracující mimo obec 55, mimo okres 26.

Dočasně nepřítomní: v zaměstnání 1, studia 4, vojenská služba 3.

Vybavení domácností:

Koupelen 47, splachovacích záchodů 34, domácí vodovod 65, elektrický sporák 32, plynový sporák 1, elektrické chladničky 56, elektrické pračky 67, televizorů 67, kuchyňský robot 20, vysavač 33.

Motocyklů 40, os. auta 27.

Národnost slovenská 3.

Počet rodin – Vanovka 8, Bohdašín 79, Bydlo 14, celkem 101.

Oprava cest a ost. práce

Též se opravovala cesta do osady Bydlo v délce 780 m – odpracováno 230 hodin brigádnicky a vydáno včetně materiálu 59 000 Kč. Celková hodnota díla je 160 tis. Kč. A tak v roce 1970 bylo odpracováno v rámci obce při místním nár. výboru 1 256 hod. na místním osvětlení po obci a včetně doplnění některých výbojkových osvětlení a dalších doplňků vyplaceno 10. 243 Kč.

Kulturní a sociální komise pro tento rok pro vánoční nadílku přestárlým a neschopným ve 14 –ti případech částku 1 331,90 Kčs, v jednom případě 282,- Kčs na uhlí, na dorovnání důchodů bylo vyplaceno prům. 72,- Kč-

Trestní komise při MNV musela zasedat 3x, což nemohu zaznamenat, ale by záhodno aby nemusela svoji činnost vůbec uplatňovat, by si každý dříve uvážil svoje počínání a trochu tu horkou krev v hlavě nechal zchladnout dříve, než vysloví nějaké to nepěkné slůvko vůči sousedu.

Zpracoval: Ing. Jaromír Štěpán

Zdolání Adamovy hory - v rámci svatební cesty

Jedním z našich životních přání bylo zdolat Adamovu horu, která se nachází na Srí lance. Proč vlastně Adamova hora? Toto místo je nejposvátnější místo pro všechny Buddhisty. Na vrcholek této hory totiž sestoupil Buddha bosou nohou. Proto je zde úžasná svatyně a atmosféra, kterou jsme chtěli zažít.

Původním plánem bylo se vyškrábat na zrození nového dne, nicméně při probuzení ve 2 ráno jsme zjistili, že silně prší. Proto jsme se rozhodli vyrazit až kolem sedmé ranní.

Zavázat boty, utáhnout přesky a vzhůru na kopec. Čekala nás cesta dlouhá 7 km s převýšením 1150 m a HLAVNĚ něco málo přes 6000 schodů. Schody měly rozptyl od 10 cm do 60 cm, takže slušná makačka.

První tři kilometry jsme minuli zhruba 3 modlitební svatostánky, kde místní zrovna vykonávali bohoslužby. U hlavního vchodu, kde se začal terén pomalu zvedat jsme dostali požehnání od zdejšího mnicha a se slovy "God to bless you" nás pustil dál.

Největším překvapením byl fakt, že se na horu škrábaly i staré babičky. Odhadem bych řekl, že některým babičkám mohlo být klidně i 70 let. Zuby nehty se držely zábradlí a lezly nahoru. I přes viditelnou únavu se na nás dokázaly usmát a popřát nám krásný den. Když tohle vidím, tak si říkám, co se dá dokázat i ve vyšším věku.

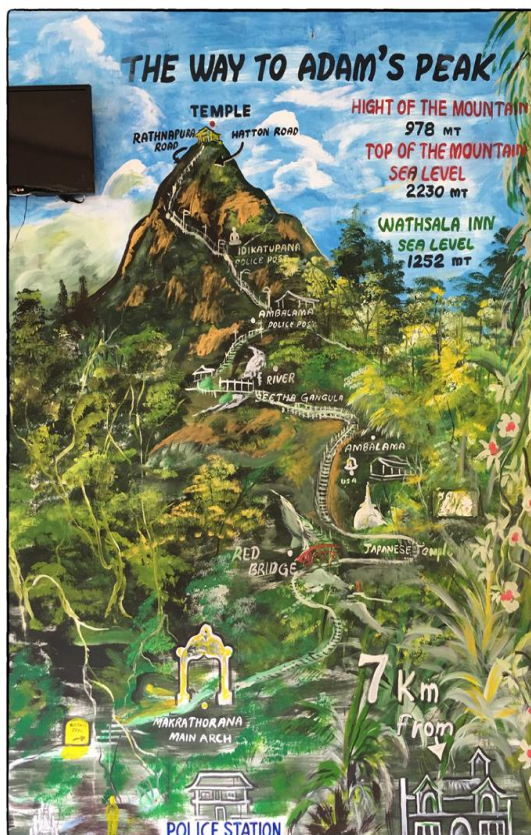
Po další tisícovce schodů jsem začal pociťovat lehké zvýšení tvorby potu. Kdybych to chtěl říct bez okolků, tak ze mě lilo jako kráva. Jak na tom byla Péťa? Představte si vysokohorskou kozu, jak skáče schod za schodem.

O 1500 schodů dál začínám funět jak Škoda 120 do pořádného kopce. Začínám si říkat "zvládnou to?" Byl bych ale máslo, kdyby ne.

4500 schodů za námi. Došla voda. Stánky jsou zde každých asi 400 schodů, takže obratem doplňujeme tekutiny a energii.

5000 schodů. Vidíme vrcholek a s optimismem přidáváme do kroku. Péťa mě nechala hluboko za sebou. Já přidal. Už nejdu jeden schod za minutu, ale dva.

5500 schodů. "Hello, how is it far from here" (ptám se kolemjdoucího atletického bělocha, jak

je to ještě daleko od tohoto místa s umučeným výrazem ve tváři) " Hi, for me 10 mins, but for you probably 20" (nebudu to překládat, prostě mě hodně namíchl)

5900 schodů. Zde si prosím zujte boty a sundejte čepici. Vrcholek byl na dosah. S vypětím všech sil rozvazujeme tkaničky u našich trekových bot. Bota šla přes bolest dolů poměrně rychle. Hlavně ať už jsme nahoře.

5999 schodů. V tento okamžik jsem se začal těšit na jednu jedinou věc, až ten poslední krok zdolám. A stalo se. Ten pocit uspokojení z náročného výstupu byl naplňující.

Chvíli jsme si na úplném vrcholku sedli. Probíhaly zde zrovna bohoslužby. Na celém vrcholku je striktní zákaz focení a natáčení. Rozhodně jsme nechtěli na tomto posvátném místě porušovat pravidla, proto pokud máte zájem o fotky z tohoto místa, mrkněte na Google. Pod heslem Adams Peak nebo Sri Pada naleznete miliony fotek.

Na samotném vrcholu jsme si společně uvědomili, že okolo nás není jenom milující rodina, ale také skvělá parta přátel a kamarádů. Proto vám všem patří velké díky za uskutečnění našeho velkého snu. Moc děkujeme.

6000

5999

5998 " Už tam budem?"

Napsal: Radek Brejcha

Permafarma Bohdašín

Tak abych Vám vysvětlila, jak vznikl tento článek. Kamarád mého syna mi na návštěvě řekl, víš, že máte ve vesnici permafarmu? Je to na facebooku. A tu stránku mi ukázal. Z fotek jsem pochopila, že permafarmu v naší vesnici založil Jirka Hospodský s kamarádem. Když jsem ho pak jednou ve vesnici potkala, zeptala jsem se, jestli bych s ním nemohla udělat rozhovor a napsat o té jeho farmě článek.

Abych začala zeširoka, co vůbec permafarma je. Takže jestli jsem to správně pochopila, je to farma, která dodržuje zásady permakultury. Že perma znamená půda, to jsem už věděla díky slovu permafrost (věčně zmrzlá půda). Ale to odbočuju. Takže co je permakultura? Něco mi řekl Jirka, něco jsem si vyhledala na internetu. Takže permakultura je koncepce přístupu k zemědělství, přírodě a životnímu prostředí obecně usilující o trvalou udržitelnost nebo ještě lépe o regeneraci přírodních zdrojů. Permakultura vešla do povědomí publikací knihy Permakultura I Billa Mollisona a Davida Holmgrena v Austrálii v roce 1978. Podnětem k jejímu vzniku bylo zhoršující se životní prostředí. Kniha definovala stav trvalé udržitelnosti v přirozených ekosystémech, popsala též stav lidské společnosti a znaky její neudržitelnosti z dlouhodobější perspektivy. Oba tyto stavy byly detailně Mollisonem popsány. Holmgrenovi je zase z větší míry připisována analýza trvale

udržitelných ekosystémů, tedy tím, čím se projevuje a jaké zákonitosti v nich platí. Tyto zákonitosti a pravidla jsou natolik obecná, že je lze aplikovat i na některé dosud trvale neudržitelné systémy od malých území jako park po celou lidskou společnost.

Mollison a Holmgren nebyli jediní, kdo cítil potřebu vymanit se ze způsobu života ve stylu 70.let, který neměl žádné ekologické cítění a ohledy k životnímu prostředí. I další jednotlivci a sdružení na mnoha místech světa si uvědomovali vážnost situace a začali sami vytvářet podobné závěry. Vydání knihy byl však podnět k tomu, aby se k filozofii permakultury přidali a začali tvořit permakulturní projekty.

Principy permakultury:

1. Pozoruj a jednej (Krása je v očích pozorovatele)
2. Zachycuj a uchovávej energii (Kuj železo, dokud je žhavé)
3. Získávej výnos (S prázdným žaludkem se špatně pracuje)
4. Usměňuj sebe sama a přijímej zpětnou vazbu (Hříchy otců se projevují na dětech do sedmé generace)
5. Využívej obnovitelných zdrojů a služeb a važ si jich (Příroda sama ví, co dělá)
6. Nevytvářej odpad (Kdo šetří, má za tři. Jedna včasná záplata ušetří devět dalších)
7. Navrhuj od vzorů k detailům (Pro stromy nevidět les)
8. Dej přednost začleňování před oddělováním (Více rukou, méně práce)
9. Využívej malých a pomalých řešení (Čím jsou větší, tím tvrději dopadají. Pomalí a vytrvalí vyhrávají)
10. Využívej rozmanitosti a važ si jí (Neukládej všechna vejce do jednoho košíku)
11. Využívej krajů a važ si okrajových systémů (Nemysli si, že jsi na správné cestě jen proto, že je dobře vyšlapaná)
12. Využívej změnu tvořivě a tvořivě na ni reaguj (Vize není o tom, jaké jsou věci nyní, ale jaké budou)

Tak dost teorie, ale přišlo mi to velice zajímavé a chtěla jsem se o to s vámi podělit.

Abych se vrátila k Permafarmě Bohdašín. S Jirkou a Johankou Hospodskými jsem si příjemně poseděla nad šálkem výborného čaje v krásném keramickém hrnečku. Jirka mi vyprávěl, že se o přírodu a o chov zvířat a pěstování zeleniny zajímal odmala díky dědečkovi ve Zdechovicích. Právě dědeček a soused Jirku k tomuto přivedli a dali mu cenné rady. Když se s Johankou nastěhovali ke Kočnarom, měli najednou prostory a dostatek půdy, aby se mohli do tohoto projektu pustit. Nakoupili si permasemínka, z kterých pěstují zeleninu a do budoucna si chtějí semínka sami množit. Jirka přiznává, že je to občas metoda pokus omyl, ale proč ne? Člověk se celý život učí a nikdo učený z nebe nepadl. Naopak je mi to sympatické. Jirka s Johankou se zaměřují na pěstování zeleniny, hnojí hnojem od zvířat, která chovají, což si myslím, že je správné, žádná

chemie. Já také dávám na zahrádku hnůj od našich zvířat. Jirka s Johankou se zaměřují na původní druhy, co tady byly dříve, a to u zvířat i u rostlin. Takže chovají původní druh slepic - kropenaté. Co se rostlin týká, nakoupili a vysázeli původní druhy ovocných stromů - takže kdoule, oskeruše, mišpule, jabloně matčino a panenské, hrušně tatarovu, kozačku, muškoletku a pod. Pustili se i do včelaření, což je v dnešní době moc důležité, víte-že včely ubývají. Jirka své přebytky zeleniny prodává, jeho kamarád, se kterým spolupracuje, vozí bedýnky lidem. Pokud byste měli zájem si nějakou zeleninu koupit, Jirka vám tuto možnost rád nabízí. Jak jsme si tak příjemně povídali, dozvěděla jsem se, že tady ve vesnici je víc mladých lidí, kteří se chtějí do podobného projektu pustit, chovat třeba koně, pěstovat zeleninu, žít a jíst zdravě. Prý si navzájem pomáhají, spolupracují, dávají si navzájem rady a hlavně, chtějí vesnici vrátit vesnického ducha. Prostě víc žít v souladu s přírodou. Musím říct, že mne to nadchlo. Jsem ráda, že se mladí v naší vesnici dávají dohromady, to je moc důležité. Nakonec mne Jirka provedl chlévy a ukázal mi zvířata - slepice, kozy, prasátko. Bylo na nich vidět, že se mají moc dobře.

Takže co na závěr? Přeju Jirkovi a Johance, ať se jim v jejich podnikání daří, zemědělství je práce těžká a nikdy nekončí, ale člověk má uspokojení z výsledků.

Napsala: Hanka Matějčková

Válečný rok 1866

Teď právě prožíváme nelehké období. Jsme ve válce s virem, celá země v karanténě, nikomu není lehké. Co naděláme, musíme to vydržet. Jak jsem tak pátrala v knize svého prastrýce, našla jsem článek, který by vás mohl zajímat. Že i v dřívějších dobách nebylo lehké.

Po Prusy vyhraných bitvách, na Václavících a u České Skalice, zmocnila se venkovského obyvatelstva na Novoměstsku a Náchodsku sklíčenost a strach. Už nikdo nevěřil, že rakouské vojsko Prušáky utluče čepicemi, jak se vojáci už od května ubytovaní ve vesnicích vychloubali. Přesvědčili se, že Prajzi jsou lépe připravení a rakouské kapslovky se s jejich jehlovkami nemohou měřit. Lidé si vzpomínali, co za mlada slýchali vyprávět od pamětníků, kteří zase slýchali vyprávět současníky dřívějších válek s Prusy, sedmileté a bramborové. Jak prý ti nenasytní Prajzi všechno vydrancovali a odvěkli a co nemohli odvést, zničili. Jak chytali mladé i starší mužské a nastrkali je do vojenských kabátů, do prajzských regimentů, jak se chovali k ženským.

Proto v mnoha místech, blíže bojišť, utíkali lidé, kam mohli, zvláště do lesů. Sebrali cennější věci, šaty, peřiny a potraviny a dobytek, utíkali do lesů. A kde ještě neutíkali, byli aspoň na útěk připraveni.

Také za Dubinou (u nás) měli jako u jiných sousedů vše k útěku do Krahuleckých lesů přichystáno. Co nemohli vzít s sebou, snesli do sklepa pod sedničkou a zedník Bělobrádek (čp. 26) dveře do sklepa pečlivě zazdil. Na mlatě stál vším potřebným pro táboření v lesích naložený žebříňák. Jen zapřáhnout. Podobně byli lidé uchystáni v celé vesnici. S odjezdem se čekalo, jen až se vrátí lidé vyslaní na výzvědy blíže k bojištím. Jakmile by došla zpráva, že je čas k útěku, bylo by se zapřáhalo a jelo.

Za Dubinou byli všichni přichystaní na útěk. Jen starého 82letého výměnkáře Antonína Zadubinského marně pobízeli a přemlouvali, aby se také přichystal. "Ani na krok odtud nepůjdu. Utíkejte si, jak chcete, já zůstanu doma, kdyby třeba celá pruská armáda sem vtrhla, já se odtud nehnu."

Sebral se a s hubováním šel do své školky u stodoly, kterou si ponechal u výměnku a kterou stále pečlivě opatroval.

K útěku však nakonec nedošlo.

Zpracovala: Hanka Matějčková

Chtěla bych navázat na článek výše, kde byla také doba nelehká. A nyní nastala i pro nás pro všechny v dnešní době. Pro nedostatek roušek na trhu se rozhodly obyvatelky Bohdašína šít roušky látkové, které byly rozdávány bezplatně obyvatelům, kteří neměli možnost si roušku sehnat. Velké díky švadlenkám: Johance Hospodské, Stáně Moravcové, Hance Šaldové a paní Vlastě Livarové za distribuci roušek a látek. Pokud by měl ještě někdo zájem o roušku, obraťte se na obecní úřad.

Všude je informací o koronaviru až dost, ale základní informace naleznete i na obecní nástěnce u bývalého obchodu.

Napsala: Jana Petřů

CELOROČNÍ DOKRMOVÁNÍ ptactva

Foto zleva – vrabci a sýkory společně na krmném silu, sýkora modřinka na pítku

V předchozím čísle BONu se objevil krátký článek o zimním dokrmování ptáčků, na který se zdá v jarním čísle vhodné navázat shrnutím nejdůležitějších poznatků z knihy: „Krmíme ptáky – ale správně“ od ornitologa Prof. Dr. Petera Bertholda a jeho ženy Gabriely Mohrové. Knihu jsem si pořídila asi před dvěma lety, především proto, že je doplněna o krásné fotografie ptactva a já se chtěla lépe zorientovat v tom, co mi vlastně na krmítko létá. Publikace ale přinesla pro mě novou a naprosto zásadní informaci – dokrmovat v zimě nestačí, je nutné krmit celoročně.

Berthold ve své knize říká, že zatímco před 200 lety, „kdy se začínalo s krmením volně žijících ptáků, nebylo dokrmování vlastně ještě potřeba. [...] Od 60. let 20. století získalo přikrmování volně žijících ptáků zcela nový význam“, jelikož se mezitím stalo „pro mnoho druhů i jedinců

absolutní nutností a podporou samého přežití, chceme-li zachovat alespoň zbývající část druhové pestrosti ptačí populace“ (str. 8), která od roku 1800 klesla hustotou osídlení ptactva o neuvěřitelných 80% (str.10). Jinak řečeno, tam, kde dřív na jednom místě zpívalo deset ptáčků, dnes štěbetají jen dva. Tento pokles dává autor za vinu několika dílčím faktorům, jejichž příčina je ale stejná – výměna trojpolního zemědělského systému plného polí, luk, vinic, sadů atd. za monokulturní lány užitkových rostlin, kde díky biocidům probíhá „holokaust pro přirozené prostředí a především výživu ptáků“ (str. 8).

Foto – stehlíci na krmítku

Z krajiny tak kvůli herbicidům jednak zmizelo velké množství volně rostoucích druhů travin („v Německu od 50. let 20. století zhruba jeden milión tun semen volně rostoucích rostlin“ (str. 19)), jednak díky úbytku květnatých luk ubylo za posledních 25 let až 80% biomasy tvořené hmyzem jako jsou mouchy, motýli, včely, vosy, brouci a kobylky (str. 17). Kromě těchto následků intenzivního zemědělství mají nejhorší dopad na počty ptactva zástavba a doprava, celkové znečištění životního prostředí a mnohé další. Protože je jasné, že vzhledem ke stále rostoucí lidské populaci se bez intenzivního zemědělství neobejdeme, navrhuje autor tři možná opatření, která by pomohla nejen ptákům, ale i dalším volně žijícím živočichům.

První, dlouhodobé, opatření je zavedení tzv. „biokoridorů“, které by poskytly živočichům dostatek prostoru a bezpečí v okolí všech měst i obcí. Nicméně, i když první tyto projekty přinesly velký úspěch, jsou velmi nákladné, jejich vytvoření trvá desetiletí a realizovat se musí na úrovni států a jednotlivých měst. Rychlejší pomoc proto představuje možnost druhá, krátkodobá, a tou je „budování zahrad blízkých přírodě“, jinak řečeno výměna golfových trávníků za malé louky a záhony květin plné hmyzu, zahrady plné keřů a stromů poskytujících ochranu, dostatek míst k hnízdění a celoročních krmných stanovišť. Vzhledem k tomu, že zahrady u domů a zahrádkářské kolonie pokrývají 4% povrchu země, je dost prostoru pro velké množství jednotlivců uvolnit alespoň malé množství prostoru přírodě a vytvořit tak místa přátelská ke všem živočichům. Jako třetí, nejdůležitější a okamžité řešení, autor navrhuje celoroční dokrmování ptáků na zahradách i v městských parcích, jehož pozitivní dopad na populace mnohých druhů následně dokládá četnými dlouhodobými ornitologickými výzkumy (nejčastěji z Anglie a Německa) (str. 22-3). Sám autor s manželkou se již od 70. let věnuje zkoumání tisíců jedinců více než 50 ptačích druhů v otázkách celoročního přikrmování a jeho dopadů. Zároveň vyvrací mnohé mýty kolem celoročního dokrmování, jako je to, že ptáci krmení nepotřebují (přestože jim mizí naprostá většina semen i hmyzu), že se stanou na krmení závislí, že jich více zemře na nesprávné krmení a nemoci, než se jich zachrání, nebo že ptáci „zpohodlní“ a přestanou sbírat housenky ze zahrádky.

Foto zleva – stehlíci, sýkora koňadra, zvonohlík zahradní a čížek lesní

Z nejdůležitějších výsledků výzkumů autor uvádí (s pečlivým odcitováním jednotlivých studií, které zde vynechám), že „u ptáků s trvale dostupnou nabídkou potravy na krmných stanovištích [...] se výrazně zvýšily počty pozorovaných jedinců“, jedna ze studií dokazuje, že se v daném revíru během dvou let zvedl počet hnízdících párů ze 104 na 273, z čehož byl nejvýraznější příbytek u sýkory koňadry (str. 51). Další výzkumy prokazují, že jarní a letní příkrmování „uspíší zahájení snůšky“, takže mají „mladí ptáci víc času vyrůst“ a osamostatnit se před zimou, ale také „vede ke zvýšení početní velikosti snůšky až o 20%“ a zvyšuje šance na náhradní či druhé hnízdění (str. 55). Kromě toho, že celoroční příkrmování pomáhá ptáčkům zůstat při životě, zlepšuje jejich vitalitu, zdravotní stav a odolnost a snižuje celkovou úmrtnost, vede také k usídlování nové populace v krajině a jejímu zvětšování (str. 48).

Co se mnoha mýtů o dokrmování týče, Bertholdovy výzkumy kroužkování a následného pozorování dokazují, že „ptáci využívají krmná stanoviště (podle konkrétního druhu) jen v určitém období roku a v něm navíc jen pro jedno jídlo [...] anebo pro více menších svačinek [...] mezitím pravidelně po celé hodiny vyražejí hledat přirozenou potravu“. Stejně tak „ani sýkory, ani špačci, ani semenožraví [...] nekrmí své mladé pohodlně [...] potravou z krmného stanoviště, a to i když jim poskytneme nadbytek. Naopak jim nosí převážně různý hmyz, pavouky, plže a další, často v okolí pracně sesbírané. Dospělí ptáci [...] si často chodí dokonce i mezi krmeními mladých na krmné stanoviště pro energeticky vydatnou potravu – velice rádi mají třeba tukové knedlíčky“ (str. 58). Například u sýkor koňader a modřinek může ale až 15% potravy mláďat pocházet z krmítek, což je pro ně velmi přínosné, jelikož v případě nedostatku potravy využívají rodiče jako náhradu za hmyz různé bobule, které ale „jen zaplní žaludek a výživových a doplňkových látek obsahují jen málo“ (str. 59). Zároveň však zdůrazňuje, že každý ptačí druh vyhledává přednostně přirozenou potravu, i v zimě „využívají ptáci každý závan mírnějšího počasí k hledání přirozené potravy“ a „mladé sýkory se navzdory veškerému krmení neživí jenom potravou z krmného stanoviště, nýbrž chutnými housenkami (str. 47) a dodává, že „volně žijící ptáci jsou tedy v otázkách výživy na hony vzdáleni od naší mládeže, která by se při svém extrémním stravování nejraději od rána do večera cpala jen hranolkami“ (str. 48).

To, že ptáci upřednostňují přirozenou potravu dokazuje i jejich kolísající výskyt na krmných stanovištích, jelikož odchvy a kroužkování ukazují, že „právě v době, kdy je u nás největší množství ptáků – tedy ke konci doby hnízdění, v září a říjnu – přichází na krmná stanoviště nejmenší počty návštěvníků, protože v té době se v naší jinak dosti vydrancované krajině nachází pro volně žijící ptáky relativně nejvíce přirozené potravy“ (str. 47) a naopak „největší množství“ využívá „krmná stanoviště pravidelně v době hnízdění, tedy od června do srpna“ (str. 92), kdy mají kvůli odchovu mláďat nejvyšší spotřebu energie a některé druhy musí sbírat živé krmení pro mláďata až v několikakilometrové vzdálenosti a z tukových koulí získávají energii k letu. Vzhledem k tomu, že ptáci „nepotřebují sami pro sebe tolik živočišné potravy“ mohou nasbíraný hmyz donést

mláďatům, která tak vyrostou i v situaci, „kdy je shánění přirozené potravy obtížné“ (str. 101). Druhá vlna návštěvnosti je potom, samozřejmě, v zimě „od listopadu do února“ (str. 93). Ať už výzkumy říkají cokoliv, na našem domácím krmítku si ptáčci za ty dva roky, co dokrmujeme celoročně, už na nás tak zvykli, že přilétají ke krmítku, když se pohybujeme jen pár metrů od nich. Pokud je někdo náhodou příliš blízko, posedávají na stromech všude kolem, štěbetají a zní to úplně, jako by říkali, ať už jdu a nechám je v klidu nažrat. A když si člověk sedne a přestane se hýbat, po pár minutách už se krmí, i když sedím metr od nich. Pro mě se mezitím pozorování ptáčků při jejich pravidelných návštěvách našeho krmítka stala téměř závislostí a v poslední době, čím delší dobu strávím čtením zpráv, tím delší dobu se potom uklidňuji pozorováním opeřenců v sadu.

Foto – úkol pro dětské čtenáře:

1. Kolik ptáčků se dělí o krmné koule? A kolik jich čeká ve frontě?
2. Jací ptáčci jsou na druhém obrázku?

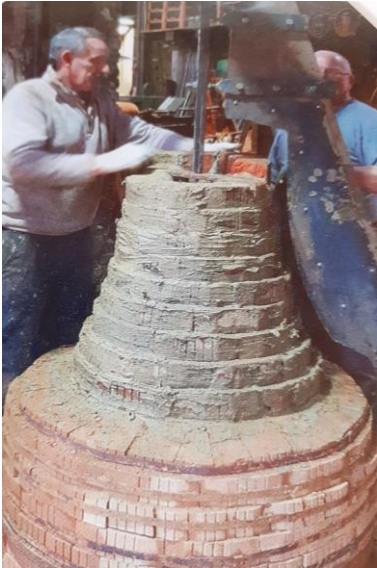
Foto a text: Martina Felcmanová

1. celkem 8 – pět koňader (čtyři na silu, jedna ve frontě na větvi), dva vrabci (na silu) a jedna modřinka (ve frontě na větvi)
2. odshora – koňadra, strakapoud, modřinka

JAK SE RODÍ ZVON

Každý zvon má svou vlastní historii, ten náš vzniká v pohnuté době. Naši předkové z vděčnosti za záchranu před morem stavěli mariánské sloupy a kostely. My darujeme Panně Marii zvon.

Paní Dytrichová začala už v lednu pracovat na našem zvonu. Měl by se odlévat až v květnu, kvůli situaci co je v ČR. Tak aspoň něco k tomu, jak vzniká zvon.

1. Nejdřív je z dřeva a plechu vyrobené zvonové žebro, které ukazuje přesný tvar zvonu. Pak se udělá jádro zvonu, nanese se na něj vícero vrstev hlíny, která se uhladí zvonovým žebrem. Podle zvonového jádra bude vypadat budoucí vnitřek zvonu.

2. Na jádro se z hlíny, která nemusí být moc ohnivzdorná, vytvaruje „falešný zvon“. Když poslední vrstva hlíny vyschne, nasadí se na zvon z vosku udělané reliéfy, ozdoby a písmena. Nahoru na zvon se také dá z vosku udělaná koruna, za kterou bude později zvon zavěšen.

3. Teď se zvon zabalí do pláště z hlíny. Když plášť vyschne, opatrně se sundá. Na vnitřní straně pláště se otiskne koruna, reliéfy, písmo a tvar zvonu. Falešný zvon se rozbije a tím vznikne prostor, kde bude později téct bronz /zvonovina/ pro pravý zvon.

4. Před odléváním zvonu se jádro a plášť zvonu postaví do hluboké jámy z hlíny a písku. Pak se jáma zaplní. Tím se zabrání, aby forma při odlévání neměla žádné trhliny. Při odlévání teče zvonovina kanály

z tavicí pece do zvonové formy a zaplní prostor mezi pláštěm a jádrem zvonu.

5. Pak musejí nové zvony nejdřív vystydnout. To trvá. Teď je možné po první krát udeřit do zvonu. Na závěr zkouší hudebník, zda zvon správně zní.

Zpracovala: sestra M. Magdaléna

Upravené příslovi: Tak dlouho se chodí s kamarády na pivo, až se ...tajenka má 16 písmen!

A	N	R	B	O	T	S	K	V	J	A
B	Á	A	L	E	B	A	R	A	K	K
O	L	K	U	M	R	A	R	U	O	R
R	L	E	E	A	A	K	I	T	O	O
A	Ž	É	S	N	O	K	Y	K	O	Z
T	K	O	Č	K	A	E	S	N	P	P
S	R	O	Z	B	Í	J	E	T	Ř	R
A	V	R	A	T	A	O	L	Í	Í	Á
K	T	R	U	H	L	A	P	Z	CH	V
V	E	N	T	E	E	I	G	R	O	Y
T	P	S	Y	T	S	Ě	M	D	D	E

BLESK
JANEK
KARABELA
KOČKA
LÉČBA
OBRNA
ORGIE
PNUTÍ
PŘÍCHOD
ROURA
STAROBA
TRUHLA
ZPRÁVY

BLUES
KABARET
KARAS
KVOČNA
MĚSTYS
OKRAJ
PLESY
POTRAT
PŘÍPIS
ROZBÍJET
THAJSKO
ZORKA

V druhém čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

16. dubna	paní Vlasta Hradecká	Bohdašín	60 let
17. dubna	paní Friederika Wölflová	Rokole	92 let
15. května	pan Pavel Faško	Vanovka	70 let
9. června	paní Marie Machová	Bohdašín	91 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petřů

Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i Bydla krásné jaro, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 31. 3. 2020 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, u Petřů č.p. 29 nebo na petru.jana.29@seznam.cz.

Ještě na závěr leták k dezinfekci, kterou jste obdrželi.

Alkoholová dezinfekce Anti-COVID

Obsahuje: Ethanol

H225 Vysoce hořlavá kapalina a páry. H319 Způsobuje vážné podráždění očí. P102 Uchovávejte mimo dosah dětí. P210 Chraňte před teplem, horkými povrchy, jiskrami, otevřeným ohněm a jinými zdroji zapálení. Zákaz kouření. P305+P351+P338+P313 PŘI ZASAŽENÍ OČI: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyměňte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování. Vyhledejte lékařskou pomoc/obslužení. P501 Odstraňte obsah/obal do nebezpečného odpadu.

Použití: Dezinfekce rukou. Aplikovat přímo na pokožku. Neředí se. Po aplikaci nesmývat a nechat oschnout. Možno použít i jako dezinfekce ploch.

Skládat na chladném, suchém místě v dobře uzavřeném obalu mimo dosah zdrojů tepla. Zamezit vzniku statické elektřiny. Sklady musí odpovídat platným bezpečnostním a požárními předpisy. Skladovat mimo dosah potravin, nápojů a krmiv. Izolovat od alkalických kovů, látek podporujících hoření.

Dodavatel: ČEPRO, a.s. IČ: 60193531, DIČ: CZ60193531, Dělnická 12, 170 00 PRAHA 7, e-mail: ceproas@ceproas.cz, tel.: 221 968 111, www.ceproas.cz

5L

art.nr.: 31.402

UN 1170

Nebezpečí

